

Περίληψη

Δείγμα περίληψης εντοπισμού απόψεων του συγγραφέα

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΑΠΟΨΕΩΝ (ΠΕΡΙΛΗΨΗ-ΕΡΩΤΗΜΑ)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Δεν χρειάζεται στην περίληψη απόψεων του κειμένου να χρησιμοποιείται η ιδιότητα του πομπού (Ο αρθρογράφος κτλ), αρκεί να επαναδιατυπώσετε το ερώτημα που σας έχει τεθεί και με αυτόν τον τρόπο να φτιάξετε μία θεματική πρόταση. Συνίσταται, βέβαια, να αναφέρεστε στον συγγραφέα.

ΕΡΩΤΗΜΑ: Ποια είναι η ευθύνη του επιστήμονα;

ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ: *Ο ομιλητής παρουσιάζει την ηθική ευθύνη του επιστήμονα προς την κοινωνία.*

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

Διαβάζω το κείμενο καλά → προσπαθώ να εντοπίσω σε ποια σημεία ή σε ποιες παραγράφους εντοπίζεται η απάντηση → προσέχω ότι η απάντηση μπορεί να βρίσκεται διάσπαρτη στο κείμενο και όχι απαραίτητα σε μία παράγραφο

- Αυτό το είδος περίληψη δεν διαφέρει από τις ερωτήσεις κατανόησης.
- Μπορεί η εκφώνηση να βοηθάει τον μαθητή και να του γνωστοποιεί σε ποιο σημείο (σε ποιες παραγράφους) θα εντοπίσει την απάντηση.

Προσέχω τον τρόπο συνοχής της παραγράφου!

Επιστήμη και Επιστήμονες

Η επιστήμη, ως αέναος αγώνας του ανθρώπου για την κατάκτηση της γνώσης, με την οξυδερκή παρατήρηση, τη διαίσθηση και την έρευνα, ανοίγει συνεχώς νέους ορίζοντες και φωτίζει τον νου. Επιστήμη, βέβαια, και τεχνολογία δεν ταυτίζονται, διότι η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη στην όλο και πιο βαθιά κατάκτηση της γνώσης, ενώ η τεχνολογία έχει ως επιδίωξη την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης για την υπηρετήση των τρεχουσών, πρακτικών αναγκών του ανθρώπου. Πολύ χαρακτηριστικά, ο Αϊνστάιν [1879-1955] είχε τονίσει ότι η επιστήμη μπορεί να προσφέρει τα μέσα για την ανάπτυξη σκοπών, τους οποίους έχουν οραματιστεί προσωπικότητες που διαθέτουν υψηλά ηθικά ιδανικά.

Εάν βέβαια ο Αϊνστάιν είχε ζήσει ολόκληρο τον εικοστό αιώνα, με επαναστάσεις, παγκοσμίους θερμούς και ψυχρούς πολέμους, αλλά και δοξασμένο από τη ραγδαία ανάπτυξη των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας, ίσως προβληματιζόταν περισσότερο. Η προώθηση των φυσικών επιστημών και η έκρηξη της τεχνολογίας, η οποία έχει προσλάβει φρενήρεις ρυθμούς στην εποχή μας, εγείρουν απορίες και συγκλονιστικά ερωτήματα. Η επιστήμη αναπτύσσεται συνήθως σε σχέση με τις πρακτικές ανάγκες των ανθρώπων, ακολουθεί όμως βασικά την εξέλιξη μιας κοινωνίας και αντικατοπτρίζει το συγκεκριμένο πνευματικό και ηθικό της επίπεδο. Όμως η τεχνολογία, που βελτίωσε σημαντικά τις συνθήκες της ζωής μας, βοήθησε ή εμπόδισε τον άνθρωπο να γίνει περισσότερο άνθρωπος;

Τα ευγενή ιδεώδη του ανθρωπισμού διασύρθηκαν και υπονομεύθηκαν στις μέρες μας. Η σύγχυση πραγματικών και πλασματικών αναγκών, η πνιγηρή εντατικοποίηση του ρυθμού της ζωής στις μεγαλουπόλεις, η εσωτερική μοναξιά, το άγχος και η αγωνία αλλοτριώνουν βαθύτατα και παρεμποδίζουν την πνευματική ολοκλήρωση των ανθρώπων.

Μέσα στο κλίμα αυτό ζει, μεγαλώνει και εργάζεται ο σύγχρονος επιστήμονας. ¹Ο επιστήμονας βαρύνεται με πολύμορφη ευθύνη για τη γνώση που κατά κάποιον τρόπο παράγει και οφείλει να προβλέπει οποιοδήποτε πιθανό κίνδυνο που θα μπορούσε να προέλθει από τη χρήση της –ή την κατάχρησή της– στο μέλλον για τον άνθρωπο και για την οικουμένη. ²Πρέπει να αποφασίζει με άγρυπνη συνείδηση και υπευθυνότητα εάν τα αποτελέσματα των ερευνών του πρέπει τελικά να εφαρμοσθούν. Κάθε επιστημονικό επίτευγμα πρέπει να εξετάζεται όχι μόνο ως γνωστική ή υλική κατάκτηση, αλλά και για το αν θα αποβεί

¹Ευθύνες του επιστήμονα...

²... ανάγκη να συνειδητοποιήσουν οι επιστήμονες το αντίκτυπο των επιτευγμάτων τους...

ευεργετικό ή επιζήμιο, ή και καταστρεπτικό, για την ύπαρξη του ανθρώπου. Τον έλεγχο αυτό κανένας άλλος δεν μπορεί ή δεν επιτρέπεται να επιβάλλει στη συνειδητή ελευθερία του επιστήμονα παρά μόνον η συναίσθηση της ανθρωπίνης και γενικά της κοινωνικής του ευθύνης.

³Δυστυχώς, όμως, οι αποφάσεις για τη χρησιμοποίηση από τη σύγχρονη τεχνολογία επιστημονικών γνώσεων και ανακαλύψεων δεν ανήκουν πάντοτε στην απόφαση ή στη σύμφωνη γνώμη εκείνων που τις ανακάλυψαν, ούτε οι πολλαπλές συνέπειες από τη χρήση τους έχουν όσο και όπως θα άρμοζε υπολογισθεί. Για τούτο, συχνά οι στόχοι μιας ερευνητικής πορείας διασπείρονται. Πολλοί διάσημοι ερευνητές δεν μπόρεσαν να προβλέψουν τις πρακτικές εφαρμογές των ανακαλύψεών τους.

⁴Για να παραμείνουν όμως οι στόχοι της επιστήμης ανθρωποκεντρικοί, κρίνεται απολύτως αναγκαίος ο επανακαθορισμός τους από «προσωπικότητες με υψηλά ηθικά ιδανικά», κατά τον Αϊνστάιν, δηλαδή από έντιμους, συνεπείς και ανιδιοτελείς, διορατικούς, ειλικρινείς και αντικειμενικούς ανθρώπους-επιστήμονες.

³...παρόλο που σε αρκετές περιπτώσεις η εφαρμογή των επιστημονικών ευρημάτων δεν άπτεται αποκλειστικά της επιλογής τους.

⁴ ύπαρξη επιστημόνων που θα διέπονται από ηθική για τη διατήρηση του ανθρωπιστικού χαρακτήρα της επιστήμης.

Γρηγόρης Σκαλκέας, Διασκευή από ομιλία στην Ακαδημία Αθηνών.

Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απόψεις του ομιλητή για την ευθύνη που φέρουν οι επιστήμονες (70-80 λέξεις).

Ο ομιλητής παρουσιάζει/εξετάζει την ηθική ευθύνη των επιστημόνων προς την κοινωνία. Συγκεκριμένα, λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της επιστήμης και της απομάκρυνσης της σύγχρονης κοινωνίας από τον ανθρωπιστικό της χαρακτήρα, οι επιστήμονες φέρουν ευθύνη. Υπάρχει η ανάγκη να συνειδητοποιήσουν το αντίκτυπο των επιτευγμάτων τους, μολονότι σε αρκετές περιπτώσεις η εφαρμογή των επιστημονικών ευρημάτων δεν άπτεται αποκλειστικά της επιλογής τους. Γι' αυτό κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη επιστημόνων που θα διέπονται από ηθική για τη διατήρηση του ανθρωπιστικού χαρακτήρα της επιστήμης.